

fényének, sok, igen sok évek fognak elmúlni, míg ily gyászos sokaságot láthatnak az élők, egy elszállt tiszta lélek porhüvelyének ravatala körül összecsoportosulva.

Mikor a „Requiem aeternam dona ei domine“ szívrondító utolsó szavai elhangzottak, megyénk szívében és lélekben ifju, de készületben és tapasztalatokban korán megérett szónoklataiban kitünő alispánunk a fájdalomtól remegő hangon, a könnyek özönét újból megindító következő szavakban bucsuzott el megyéje részéről feledhetlenül hű és igaz fiától:

„Torontál vármegye közönsége fájdalommal jelenti érdemekben megöszült egykori alispánja szamosújvárnémethi, Dániel János, kir. tanácsos, a III. oszt. vaskorona-rend lovagja, Torontál vármegye törvényhatósági és közigazgatási bizottsági, valamint több bizottsága tagjának f. hó 26-án bekövetkezett gyászos elhunytát.

Igy szól a gyászjelentés, melyvel nemes Torontál vármegye őszintén érzett fájdalmát saját területén és a társ-törvényhatóságokkal közölte. — Érdemekben megöszült egykori alispánja, — rövid, de mély értelmű szavak, — a legszebb sírirat, melyvel egy férfit, mint minő Istenben boldogult egykori alispánunk volt, örök nyugalomra kísérrni lehet. — Egy férfúról, ki mint közkatonára kezdte, és érényivel magát a vármegye kormányzó székére felküzdötte, ki egész életét a közügynek szentelve, atyáilag gondoskodott a gondjaira bizottak fölött, ki aranytiszta jellemmel, igazságérzet és bölcseséggel intézte el embertársainak ügyeit, kinek ajtaja a kérők és panaszok előtt zárva sosem volt. — egy férfúról, ki életének örömét abban találta, ha mások baján segíthetett, ha a sorscsapás okozta könyeket, vigasszal és támogatással letérülhette, — szében megemlékezni, minthogy „érdemekben öszültél meg“, nem lehet.

Fogadd hát te, érdemekben megöszült, korán távozó barátunk és egykori kormányzónk vármegyédnek, igaz szeretete és őszinte elismerésének csekély jeléül e koszorút, — kísérrjen a reá rótt jelző „hű fiának“ mint megérdemelt elismerés örök nyugalomába, éljen emléked, ha már te elhagyál, buzdító példaként örökké körünkben. — Isten veled. — A béke angyala lebegjen hamvaid fölött.“

A gondviselés megengedte, hogy midőn e nemes szív a munkából örök nyugalomra tér, Dániel Ernő fiában oly sarjat hagyjon vissza, a ki örökre elköltözött atyja nyomdokait követve, eszével, szívvel és munkásságával méltóan fogja betölteni azt az irt, melyet érdemekben gazdag feledhetlen atyja visszahagyott.

„Multis ille bonis flebilis occidit.“

Angyelic German szerb patriárkha negyvenéves szerzetesi jubileuma.

— Saját tudósítónktól. —

Folyó hó 23. és 24-én megünnepeltett Karloviczon Angyelic German szerb patriárkhanak negyvenéves jubileuma. — Szerdán f. hó 23-án délután a Kis Karloviczban nagyvárosias kinézése volt, a nép sokasága tekintetében, a mely állás különbség nélkül összegyűlt a szerb hierarchia minden részéből, hogy a szerb patriárkha jubileumát és a magas jubiléumt lássa: a palota és a székesegyház előtti téren és az utcákon fel és alá sétálva — Az előkelő vendégek közül láttuk Belgrádról: Mráviés Theodosius Szerbia metropolitáját, Krisztics Fülöp és Gavrilovics állami tanácsosok kíséretében; Vukováról Cseh Erwin szeremi főispánt, egyszersmind a horvát bán képviselője; Zágrábról Sztankovics belügyi osztályfőnököt; a szerb püspökök közül: Petrovics ujvidéki, Brankovics temesvári és Dimitrievics verseczi püspököket. — A város horvát, magyar és osztrák zászlókkal volt díszítve. — Itt meg kell említenem, hogy az ünnepélyt rendező bizottság milyen figyelmesen gondoskodott a vendégek elszállásolásáról és a karloviczaiak mily szívélyesen fogadták a vendégeket.

A program szerint 23-án este fél 9 órakor a patriárkhanak palotája

előtt fátylamet rendeztetett a pétervárad katonai zene kíséretében, melynek kezdetét a város valamennyi harangjainak zugása és 21 mozsárlövés jelezte és a melyen dr. Dimitrievics Milán a karloviczi főgymnasium rendes tanára és a szerb hitközség elnöke, gyönyörű beszéddel üdvözölte az ünnepeltet. — becsülvén érényeit és a szerb egyház és hívei körül szerzett érdemeit, a melyre ő nagyméltósága szívélyes szavakban köszönt. — Valamint dr. Dimitrievics üdvözölte, hogy a magas ünnepelt viszonzása is, az összegyűlt roppant néptömeg megszakíthatlan dörgő „zsiviók“ által kíséretett, a mely visszhangra talált még kint a téren állóknál is, a melyek a palota udvarában nem kaptak helyet.

Az ünnepély napján hajnalban az összes harangok megkondultak, eldördült 21 mozsárlövés és a patriárkhai palota ablakai előtt a katonai zenekar játszott. — Kilenc órakor nagy díszmise volt a tágas székesegyházban, a melyen maga ő nagyméltósága a patriárkha pontifikált a temesvári és karloviczi püspökök és számos pap és diakonus segédlete mellett.

A Tedeumot a belgrádi metropolita oly gyönyörűen élénkelte, hogy mindenki csodálkozott, hogy ezen aggasztánnak, hogy lehet még ily erős és kellemes hangja. A nagymise végén körmenet volt a templom körül, a melyen a patriárkha a kintlévő népnek áldást osztogatott. Az isteni tisztelet után az előkelő vendégek, püspökök és valamennyi testületek üdvözleteit fogadta; — ezen alkalommal a róm.-kath. és evangélikus egyház papsága és hívei is képviselve voltak.

Délután 2 órakor díszbezd volt a palotában a legelőkelőbb vendégek számára, azonkívül a gymnasium és az olvasóköriben az előkelő vendégek, más helyeken pedig a köznépszámára. Az ebéd alatt egy a palotában, mint a gymnasiumban sok hazafias érzelmű felköszöntés volt a királyunk urunkra, Milan királyra, a patriárkharra és másokra. Az ebéd alatt és utána is a katonai zenekar játszott. Minden felköszöntést harangok zugása és mozsarak lövése követte.

Este nyolcz órakor a karloviczi papnövendékek a kongresszusi teremben egyházi énekekből álló hangversenyt rendeztek, a melynek teljes sikere volt, és a melyet táncvizsgálat követett, mely viraddatig tartott.

És ezzel befejeződött ezen nagyszerű ünnepély, a mely mindig szép emlékekben fog maradni azoknál, a kik ebben résztvettek.

Hozzá kell tennem, hogy a magas ünnepelt, legkegyelmesebb urunk és királyunk sajátkezűleg irt üdvözlétlen kívül, még Milán királytól, Albrecht főhercegtől, Tisza kormányelnöktől, Trefort és Fejervár ministerektől, Hertelendy főispán irtól, több római kath. főpaptól és azonkívül több százakra menő üdvözlő táviratot kapott.

A magasabb kulturáért.

Azon lehet vitatkozni, a mint sokat s elég élénken vitatkoztak is, hogy valjon az opera a művelt népek kulturájának legmagasabb csúcsponjtát jelenti-e vagy sem; abban azonban mindenki megegyezik, hogy az opera az összhangzat isteni művészetének egyik nemes alakítása és hogy a művészet ápolása a magasabb műveltségű társadalom áruba nem bocsátható kötelességeihez tartozik.

Eltérők a vélemények a fölött, hogy valjon helyes és nem korai volt-e elidegeníteni a magyar operát polgári otthonától, melyet testvérí egyetértésben a színjátékkal a nemzeti színházban birt és kijelölni számára a pompában kérkedő királyi házat az Andrássy-uton a vele járó fejedelmi háztartással együtt; de abban mindenki egyet fog érteni, hogy a legnagyobb szégyen lenne Magyarországra s a művelt világban elfoglalt előkelő állását, aláásná, ha operaházát, ezen ékszerét, az elpusztulás és elhagyatottság porába süllyedni, a művészetet egyik bérlő kezéből a másikéba vándorolni, színlődni és tönkre menni engedné.

Mindenki meg volt elégedve s

egyértett azzal, hogy Beniczky Ferencz, államtitkár, ezen jeles képzettségű és komoly, de jóakaratu kipróbált adminisztrátor, kibén tiszta fő melegen érző szívvvel s épp oly erős, mint ügyes kézzel párosul, kormánybiztosként lett kiküldve, hogy mentse meg az ékszer, óvja meg azt a megromlás patinájától és az üzérkeznek szennyétől.

És ez ember megfelelt a feladatnak; elvégezi, a mit vártak tőle s a mit kevés más lett volna képes végezni. Rostát s rendezett, tett-vett, tisztoztogott s rakosgatott és a belügy-minister oly jelentést terjeszthetett ma az ország elé, mely a jelenlegi átmeneti stádiumra vonatkozólag a teljes igazságot tisztán s átláthatóan, a jobb, a jó jövőt már világosan átsillámlani engedi. — A törvényhozás a civillista részéről adott 160,000 forintot és az állami 210,000 frt subvencziót jelölte ki annak, a mivel az operának rendezésén ki kell jönnie. — Százezrekre megy a különbség ezen eszményi maximum-s azon roppant összegnek közt, melyek tényleg felhasználtattak. — És ime: Beniczky Ferencz lehetővé tette, hogy az opera 90,000 frt póthittel a folyó évre és 92,000 frt maximummal a felesleges kenyérfogyasztók loyális végkielégítésére — hisz nem tehetnek róla, hogy asztalhoz invitálták őket anélkül, hogy szalonképesek lennének — a jövő évre oly költségvetést állíthat össze, mely a saját bevételek legpesszimistikusabb számítása mellett a törvényhozás által meghatározott normális budget és csak 35,000 forinttal haladja meg s e mellett mégis képes a házhoz és a magyar közönséghez méltó műélvezetet nyújtani. — Ha a közönség csak félig megfelel azon jogos várakozásnak, melyet művészetkedveléséhez fűzni szabad, úgy még ezen 35,000 frt is lényegesen redukálódik, talán éppen végkép elpárolog.

Szerény véleményünk szerint — írja a „Pester Correspondenz“ — különben az sem lesz nagy szerencsétlenség, ha a normalbudget néhány ezer forinttal emeltetik, mert a 210,000 frt nem a szent írás parancsa s az operának teljes szanálása, a modern művészetnek magaslatán hozzá méltó s biztos fenntartása bizonynyal megérdemli a subvenczió némi csekély emelését.

Beniczky államtitkár mindenesetre igen érdemes művet teremtett és a dícséretre méltó sikerből mit sem von le az, sőt inkább emeli fényét, hogy a kormánybiztosnak becsületes fáradozásában segélyére volt élettársának, a jelentékeny irónőnek, Beniczky-Bajza Lenkének magasztos szelleme, finom tapintata s válaszfokos izlése. A minster jelentése tényleg kitünő benyomást is keltett a törvényhozásban, valamint a társaságban és a derék férfúinak, ki szerénységében saját személyét illetőleg a háttérbe vonul s azt indítványozza, hogy a tulajdonképeni vezetés teljhatalma szakértő igazgatóra bizassék, mindenki a legnagyobb tisztelettel s a legőszintébb rokonszenvvel adózik.

Iskola látogatás.

A nagy-kikindai m. kir. állami felső leányiskola f. hó 24. és 25-én örvendetes és meglepő szerencsében részesült. Torontálmege tanfelügyelője ngos Steinbach Antal kir. tanácsos lepte meg az intézetet f. hó 24-én d. u. látogatásával, megjelenvén a II. osztályban épen az igazgató által tartott magyar nyelvi tanórán, a midőn is kérdéseket intézet ő nagysága a tanfelügyelő a tanulókhöz az egész évi tananyagból, megtekintette az írásbeli dolgozataikat, és a növendékek feleleteiből, fogalmazási ügyességükről örvendetes eredményt tapasztalt úgy a tanítás helyes módszerére, mint a növendékek önálló felfogásról tanuskodó értelmes és szerb ajku tanulóknak is a magyar nyelven való folyékony előadásukra nézve, mi fölött ő nagysága Petrovics Antónia igazgató-tanítónőnek becses megelégedését nyilvánította, a növendékeket a magyar nyelv tanulmányozására buzdítva, e tárgy különös fontosságát kiemelve.

A többi tanórákban is megjelent, nevezetesen a német nyelvi és kézimunka órákon, melyek fölött szintén megelégedését fejezte ki.

Majd az intézetet vette beható vizsgálat alá és a helyiségek példás rendje és tisztasága tekintetében helyeslőleg nyilatkozott.

A látottak és tapasztaltak fölött teljes megelégedésének adva kifejezést, másnap a körünkben időző főispánt méltós. Hertelendy Józsefet kérte fel, hogy a szép fejlődésben levő intézetet bemutathassa. Ő méltósága e kérelemnek a legnagyobb készséggel téve eleget folyó hó 25-én d. e. 10 órakor a tanfelügyelő ő nagysága és Vinczehidy Izidor gondnoksági elnök kíséretében megjelent az intézetben, azt magas látogatásával szerencsételve, a hol is, miután ő méltósága az igazgató által fogadtatott és üdvözöltetett, mindkét osztályt nagybecsű látogatásával szerencsételve.

Ő méltósága tiszteletére a fontosabb tantárgyakból egy kis rögtönzött vizsgálat rendeztetett. Ő méltósága a legnagyobb figyelemmel és örömmel hallgatta mindkét osztályban a növendékek feleleteit, megtekintette írásbeli dolgozataikat, rajzaikat, kézimunkáikat, melyek szintén megnyerték ő méltóságának magas tetszését.

Ő méltósága a legelismertebb módon fejezte ki megelégedését úgy a tanfelügyelő ő nagysága, a gondnokság érdemes elnöke, valamint az intézetet minden tekintetben jelesen vezető igazgató Petrovics Antónia kisasszonynak, s a tantestületnek, ez intézetnek ily szép eredményt feltüntető sikeres működése fölött.

Ő méltóságára különösen kellemesen hatott az, hogy a növendékek feleleteiből arról győződött meg, miszerint a szerb anyanyelvű növendékek is az előadott tantárgyakat nem betanulják, hanem értik is, s így a tanultakat saját szavaikkal értelmesen és folyékonyan adják elő.

Eltávozásakor a kedves vendégeknek köszönetét fejezte ki az igazgató nagybecsű megjelenésükért, kik ismételve biztosították teljes megelégedésükről az intézetben látottak és tapasztaltak fölött.

Ugyan e nap délután ismételve szerencsételve az iskolát nagyságos Steinbach tanfelügyelő, a midőn az intézet belső ügyeinek helyes vezetéséről győződött meg s távozatkor örömeinek és megelégedésének adott ismételve kifejezést az intézet fejlődése tekintetéből, valamint azon óhajának, vajha ez iskola 4 osztályu polgári iskolává egészíthetné ki, hogy így hivatásának betöltésére nagyobb tér nyílne.

Adja Isten, hogy ő nagysága megyénk e kitünő tanfelügyelőjének, kinél szakképzettség és munkásság egyesítve van, ezen óhajunk teljesedése sikerüljön, hogy ezen iskola, melynek a délvidéken oly nagy feladat jutott osztályrészül s melynek szép fejlődését örömmel tapasztaljuk, — a jövőben kibővitve, nagyobbítva, teljesíthesse feladatát hazánk e déli részének kulturális haladásá előmozdítására.

N.-Kikindán, 1888. május 28-án.

Petrovics Antónia.

A szeretet ünnepe.

Szép és lélekemelő ünnepély tartatott május 27-én d. u. 6 órakor a helybeli főgymnasiumban. A tanuló ifjuság rendezett szeretet igazgatója, főtisztelendő Rappensberger Vilmos ur névnapjának előestéjén jól sikerült hangversenyt. Szép családias színezetű ünnepély volt ez, melyen tanárok és tanulók teljes számmal gyülekeztek szeretet igazgatójuk, — miként gyermekek atyjuk köré. Mert valóban igazi szeretet, odaadó ragaszkodás az, melylyel tanárok és tanulók egyaránt viselkednek igazgatójuk iránt, midőn folytonosan tapasztalniok kell, hogy az igazgató nemcsak az intézetet mint olyat vezeti biztos, szilárd kezekkel a felső tanhatóság teljes megelégedésére, hanem őszinte és atyai jóindulattal ápolja és szíven viseli úgy a tanárok, mint a tanuló ifjuság érdekeit. Midőn az ünnepelt a tanárok kíséretében az I. osztály tantermébe lépett, harsány éljen hangzott fel, mire a főgymnasium énekkara egy üdvözlő dallal megkezdte a 6 pontból álló műsor előadását.

Az énekar derekasan oldotta meg feladatát, ritka szabotossággal adván elő akár az üdvözlő dalt, avagy a műsor többi számát: a Normából vett románcot, „Jön a tavasz“ franczia népdalt, „Mazur“-t és magyar népdal-egyveleget. E tekintetben az érdem főtiszt. Merényi Lajos tanár uré, ki

mint az é
radságot
hívvel bu
seny sike
thias Art
az ünnepe
ségtől át
igazgató
dott közsé
tésért, ug
ifjuságnak
geknak.

Másn
kor elősz
lakásán a
tora, dr
totta az
míg egy
igazgató
adó ragat
minden
további
ban meg
irányába
kivánato
azon ösz
üket oly
fennt a
minden
műlőifjus
nulloélt
rosban l
Délben
szerető
melybet
az ünne
gyedik
üdvözöl
a tanár
lakomai
a felkö
lendők
apát u
gyei ú
az ünne
öt a v
máról
rövid t
teljes
nak. Ő
ben k
jókivá
dásuk
tosítva
zönség
élen a
mind a
tartan

gulat
marad

mulas
mely
főtiszt
ur a
jó eg
még
beesl

József
27-én
szere
László
vata
keze

Som
meg
hasz
szin
mes
Mos
dalm
szab
tölt.
nyu
Nag
rajt
neh

Leg
tyál
szé
bec
ugy
dr.
vér
szé

szé
ür
pá

mint az énekvezetője időt és fáradságot nem kímélve, lankadatlan lével buzgólkodott, hogy a hangverseny sikere teljes legyen. Majd Mathias Arthur I. oszt. tanuló üdvözölte az ünnepeltet, egy rövid, de melegségtől áthatott beszédben, melyre az igazgató válaszul, meghatóan mondott köszönetet a kellemes meglepetésért, úgy a tanároknak és tanulóifjúságnak, mint a jelen volt vendégeknek.

Másnap, május 28-án d. e. 11 órakor először is a tanárkar kereste fel lakásán az ünnepeltet. A testület nesztor, dr. Nyári Ferencz tanár ur tartotta az üdvözölő beszédet, melyben meg egyrészt bitosította a szeretett igazgatót a tantestület állandóan odaadó ragaszkodásáról, másrészt az Ég minden áldását kívánta reá és itten további működésére. Igazgató válaszában megköszönve a tantestület részéről irányában nyilvánított bizalmat és jókívánatokat, kérte a tanárokat, hogy azon ósztint egyetértést, mely eddigélőket oly szépen összetartotta, tartsák fenn a jövőben is, mert így működésök mindenha áldásos lesz. Majd a tanulóifjúság küldöttsége üdvözölte az ünnepeltet, nemkülönben sokan a városban levő barátai és tisztelői közül. Délben a kegyesrendi társház vendégszerető asztalánál gazdag lakoma volt, melyben résztvettek a tanárok és többen az ünnepelt jó barátai közül. A negyedik fogásnál Merényi Lajos tanár üdvözölte szép tószóban az igazgatót a tanárkar nevében, s ettől kezdve a lakoma végeig szakadatlanul folytak a felköszöntők, melyek közül kiemelendőknek találjuk ngos Schaffner Antal apát ur és lovag Lauka Gusztáv megyei tb. főjegyző ur szép felköszöntőit az ünnepeltre, melyekben biztosították őt a városi közönség osztatlan bizalmáról és tiszteletéről, melyet eddigi rövid tartamu ittműködése által már teljes mértékben biztosított magának. Ünnepelt igazgató ékes beszédben köszönte meg a jelenvoltaknak jókívánataikat és megtisztelő ragaszkodásukat és bizalmuk nyilvánítását, biztosítván őket és általán a városi közönséget, hogy az intézetet, melynek élén áll s. nevezetesen annak érdekeit mindenkoron iparkodni fog szemé előtt tartani és felvirágoztatni.

A társaság a legkedélyesebb hangulatban a késő délutáni órákig együtt maradt.

Mielőtt sorainkat bezárnók, el nem mulasztatjuk még egyszor lelkiünk mélyéből kívánni, engedje az Ég, hogy főtiszt. Rappensberger Vilmos igazgató ur a közönség és tanügy érdekében jó egészségben és megelégedettségben még igen hosszú ideig álljon a nagybecskereki főgymnasium élén!

HIRHARANG.

* **Személyi hírek.** Hertelendy József főispán ur ő méltósága f. hó 27-én több napi hivatalos távollét után szerencsésen haza érkezett. — Dániel László, megyénk buzgó főjegyzője, hivatalos útjából f. hó 30-án visszaérkezett.

* **Kedves vendég.** Tallián Béla Somogy megye főispánja volt torontálmegyei alispán minden alkalmat fölhasznál, hogy azelőtti működésének színhelyét, melyhez bizonyára kellemes emlékek kötik, meglátogathassa. Most, midőn terhes hivatalának furdalmi kipihenése céljából több heti szabadságot szülőházánál T.-Kanizsán tölt, ismét felhasználta a közelélt által nyújtott alkalmat, s f. hó 30-án bejött Nagy-Becskerekre, hogy szeretett barátja Rónay Jenő alispánnál töltsön néhány napot.

* **Áthelyezés és kinevezés.** Legfelsőbb elhatározás folytán Gyertyánffy Ferencz n.-kikindai törvényszéki elnök saját kérelmére a nagybecskereki királyi törvényszékhez lett ugyanily minőségben áthelyezve; míg dr. Horváth Ferencz n.-kanizsai törvényszéki bíró a n.-kikindai törvényszékhez elnökké lett kinevezve.

* Gyertyánffy Béla volt tör.-becsei szolgabíró elhalálása folytán megürlt t.-becsei szolgabírói állásra főispán ur ő méltósága Grób Béla nagy-

kikindai szolgabíró, a nagy-kikindai szolgabírói állásra Lestyánszky János pancsovai szolgabíró, a pancsovai szolgabírói állásra pedig Uzbasits Gáspár n.-kikindai szolgabírói gyakornokot jelölte ki szolgabírói helyettesül.

* **Haláleset.** — Szamosujvárnémethi Dániel János meghalálása alkalmából a család következő gyászjelentést bocsájtotta közzé: Özvegy szamosujvárnémethi Dániel Jánosné, született eleméri és ittebei Kiss Augusta, úgy saját, mint fia Dániel Ernő, országos képviselő, s neje Cséry Szerena, leánya Steingaszner Akosné, született Dániel Ilka, s férje Steingaszner Akos, m. kir. járásbíró, valamint unokái Ferencz, Margit, Elemér és Tibor nevében szomorodott szívvel jelenti forrón szeretett férjének, illetőleg atyjok, ipjuk és nagyatyjuk szamosujvár-némethi Dániel János, kir. tanácsos, a vaskorona-rend III. oszt. lovagja, volt országos képviselő, Torontálmegye kiérdemült alispánja, a közigazgatási bizottság tagja stb. stb., folyó hó 26-án, reggeli 3 órakor, életének 76. évében, szívhüdsében bekövetkezett gyászos kimentát. A boldogult hült tetemei f. hó május 27-én, d. u. 5 órakor fognak Eleméren a r. k. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni és a családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat másnap d. e. 9 órakor fog az Urnak bemutatni. Német-Elemér, 1888. május 26. Béke poraira!

* Torontálmegye közönsége következő gyász-jelentést bocsájtott közzé: Torontál vármegye közönsége fájdalommal jelenti érdemekben megöszült egykori alispánja szamosujvár-némethi Dániel János, kir. tanácsos, a III. oszt. vaskorona-rend lovagja, Torontálmegye törvényhatósági és közigazgatási bizottsági, valamint több bizottsága tagjának f. hó 26-án, reggeli 3 órakor, szívhüdsében bekövetkezett gyászos elhunytát. N.-Becskerek, 1888. május 26-án. Béke hamvaira!

* Koszorukat küldtek a koporsóra: az elhunytak gyászoló neje, Dániel Ernő és családja, Cséry Lajos, Pap Simon, Rónay Alajos, Torontál vármegye, Nagy-becskereki ö. tüzoltóegylet, Steinitzer Géza, Steingaszner Akos, Özv. Balás Mária, Özv. Bobor Róza, Dr. Kovalszky Ferenczné, Ormódi Imre, Nagybecskereki ármentesítő társulat stb.

* **Követendő példa.** Stefansfeld községében az idén tartatik a községi iskolánál a harmadik zárvizsga, melyen az ottani „társas-kör“ a magyar nyelvben legrészletesebben tanúsító gyermekeket osztályonként 2—2 fiút és 2—2 leányt 3—3 ezüst huszassal jutalmazza. Midőn a „társas-kör“ ezen jutalmazásokat megkezdte, még alig lehetett szó a magyar nyelv tanulásában „előmenetelről“. — A második évben azonban már szép haladás mutatkozott, s az ideai zárvizsgánál az eredmény valóban meglepő volt, s minden jó hazafiu örömtől duzzadó kebellet volt tanuja azon megható jelenetnek, midőn Schmer Miklós derék tanító vezetése alatt álló osztályban a gyermekek ütemre felállva s kezeiket összetéve, magyar nyelven mondták el a „mi atyánk“-ot. — Ott, a hol még csak a legközelebbi multban egy gyermek sem tudott magyarul, ma már a német ajku gyermekek magyarul köszönnek az utczán. — Elismerést érdemel ezen szép eredményért Schmer Miklós tanító, valamint Hainher igazgató tanító is, miután az közvetlenül az ő érdemük, de feltétlen elismerést érdemel a stefansfeldi „társas-kör“ s illetve ezen kör alapítója s vezetője belánszki Demkó Ferencz, ki hazafiu buzgalommal mőködött ugy ezen kör létesítése körül mint annak hazafiu szellemben való működése tekintetében. — Hogy a kiosztatni szokott jutalmazásokkal a „társas-kör“ a magyar nyelv tanulása iránti kedvet fokozza, mutatja a következők, de másrészt elismerést érdemel e kör azon tapintatos és méltányos határozatáért, mely szerint a két tanítónak az általuk elért eredményekért egy-egy emléktárggyal szándékozik köszönetét kifejezni s őket a jövőre nézve is buzdítani. — Sok ily derék tanítót kívánunk a hazának

mint a stefansfeldiek, s még több oly derék hazafiu mint az ottani „társas-kör“ tagjai s mint annak derék vezetője belánszki Demkó Ferencz ur.

* **Meghívó.** A n.-becskereki jótekonny nőegylet f. évi május 27-ére hirdetett, de közbejött akadályok miatt meg nem tartott ez évi rendes közgyűlést f. évi június 10-én d. u. 3 órakor a kisedővoda helyiségében fogja megtartani, melyre a t. cz. egyleti tagok ezennel tiszteletteljesen meghívottak. — Tárgyak: 1. A jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság megválasztása. 2. Az elnökség jelentése a lefolyt évről. 3. A számvizsgáló küldöttség jelentésének előterjesztése. 4. Az 1889. évi költségvetés megállapítása. 5. Alapszabály módosítás. 6. Választása: a) az egylet tisztikarának 3 évi, b) a választmányának és c) a számvizsgáló küldöttségnek 1 évi működési időtartama. 7. Netáni indítványok tárgyalása. N.-Becskereken, 1888. évi május 27-én. A „nagy-becskereki jótekonny nőegylet“ elnöksége.

* **Kolumbácsi legyek.** A gazdák legnagyobb szomorúságára uralgó száraz szeles időnek van mégis egy jó oldala, a mennyiben a megyénk területén már-már ijesztő számban mutatkozó kolumbácsi legyeket részben elpusztította, részben más irányba vitte őket. Zombolya vidékéről már teljesen eltűntek, miért is a toganatba vett óvintézkedések szükségtelessé váltak.

Nagytisztelétü és tudós Szalay József ref. lelkész urnak — helyben.

Sajnálattal kell kijelentnem, hogy a „Torontál“ című lap szerkesztőségének kiadás végett beküldött becses sorait nem közölhetem. Örülök, hogy igen tisztelt lelkész ur eddigelő úgy ismert, mint a szellemi felvilágosodottság, lelkiismereti szabadság és vallásos meggyőződés igaz bajnokát s mint a XIX. század igaz fiát és biztosíthatom, hogy jövőre is csak így fog ismerhetni. En mindenkinél szabad meggyőződésére bizom, minő uton és módon törekedjék lelki nyugalmanak és üdvösségének biztosításához. A „Torontál“ május 24. számában általam megirt vezércikknek azon passusa, mely így szól: „Ne hidjétek azt, hogy a keresztény katolika egyház hívei kevesbedtek, szemben az idősziak tévelygők és hitetlenek átkozatos eszméivel“ nem a különbözö vallások és felekezetek hitelveire és meggyőződésére vonatkozik, hanem ismétlem azon idősziak tévelygők azon átkozatos vallására és meggyőződésére, a kik se az istenben se a halhatatlanságban nem hisznek.

Ha a nagytisztelétü tudós lelkész ur vezércikkem 4-ik bekezdését elolvasna volna, azonnal rájöhett, hogy ott nem kizárólag a katolikus, hanem az összes keresztényvilág hívei értetnek s azért a tévelygők és átkozottak alatt csakis pure et simple a hitetlenekre történhetik hivatkozás.

Biztosíthatom még nagytisztelétü tudós lelkész urat, hogy én a külön vallásnak, meggyőződésének utait soha sem fogom keresztetni s minthogy a ténitők szerepére sem vállalkoztam, senki ellenében soha sem fogom érinteni azt a szabadságot, melylyel lelkét az örök életből és üdvösségből kizárhatja, vagy annak átszolgáltathatja.

Lauka Gusztáv.

VASUTÜGYEK.

(Szab. osztr.-magy. államvasutársaság.)

Az 1886. évi július hó 1-től érvényes társasági személydijszabás III-ik füzetéhez f. évi június hó 1-vel az V. pótlék fog megjelenni, mely

1. az omnibus-vonatokra szóló menetárak csekély felemelését;
2. a 3- és 6-havi bérletjegyek árának lényeges leszállítását;
3. ujjan felállított dijszabást és dijszabási határozmányokat 40 szelvényt tartalmazó bérletjegyekre nézve; végül
4. határozmányokat foglal magában az express- (kivéve keleti express-) és futárvonatok használatára személyvonatok-szelvény menettérti jegyekkel.

Ezen pótlék a társaság épületében Teréz-körut 60. sz. alatt, kapható illetve betekinhető.

(Szász-magyar vasuti kötelek.)

A szász-magyar vasuti kötelek dijszabás II. rész I. füzetéhez f. évi június 1-vel az V. pótlék fog életbe lépni, mely

I. Szeged állomás részére a 4. sz. (gyapju) kivételes dijszabás új díjtételeit, II. a 12-a számú (gépkatrészek) kivételes dijszabás módosított díjtételeit, és

III. a 12-a számú (gépkatrészek) kivételes dijszabásban, a cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasut állomásai részére foglalt díjtételeknek hatályon kívül helyezését tartalmazza.

Ezen pótlék példányai a részes vasutaknál kaphatók.

(Szab. osztr.-magy. államvasutársaság.)

F. évi június 1-től kezdve további intézkedésig Budapest osztrák-magyar államvaspályaudvarról naponta esti 10 óra 30 perczkor egy futárvonaton indul I., II. és III. osztályu kocsikkal és Érsekújváron a Budapestről—Bécsbe közlekedő rendes éjjeli személvonattal egyesítve Bécsbe az osztrák-magyar államvasut pályaudvarára reggeli 5 óra 40 perczkor az északi vasutpályaudvarára pedig 5 óra 53 perczkor érkezik.

Miután az új futárvonaton kocsijai közvetlenül Budapestről Bécsig közlekednek, az utasoknak Érsekújvár állomáson átszállniok nem kell.

Ezen vonatonál a budapest-érsekújvári vonalon futárvonati árak számítatnak, míg Budapestről—Bécsbe közvetlen jegyek váltásánál a következő személyvonati árak szedetnek be:

Menetjegyek:

I. oszt. II. oszt. III. oszt.
14 frt — kr. 9 frt 50 kr. 6 frt 50 kr.

Menettérti jegyek:

21 frt — kr. 14 frt — kr. 10 frt — kr.

Ezen kombinált futár- és személyvonatnak kilométerbérleti jegyekkel való használatánál Budapestről—Bécsbe 260 kilométer számítatik.

Miután a futárvonaton Palotán is megáll, az itt nyaraló személyeknek a fővárosi színházak látogatásánál kényelmes visszautazás nyujtatik.

(Szab. osztr.-magy. államvasutársaság.)

Legolcsóbb és legkellemesebb összeköttetés Karlsbad és Franzensbadba.

A szab. osztr.-magy. államvasutársaság Budapestről Karlsbad és Franzensbad vagy Egerbe, továbbá Szegedről, Temesvár Józsefvárosról és Zsolnáról Karsbad és Franzensbadba vagy Egerbe igen mérsékelt I., II. és III. osztályu menettérti jegyeket Prágán át léptetett életbe valamennyi express-, futár- és személyvonatra (a keleti express-vonaton kivételével) való érvényességgel, melyek 60 napi érvénytartammal bírván, az utazásnak Bécsben és nagyobb állomásokban félbeszakítására jogosítanak.

A menetárak következők:

	I. oszt.	II. oszt.	III. o.
Budapestről	forint		
Karlsbadba és vissza	61-60	44-20	28-20
Franzensbadba vagy Egerbe és vissza	61-60	44-20	28-20
Szegedről			
Karlsbadba és vissza	88—	63—	39-70
Franzensbadba vagy Egerbe és vissza	88—	63—	39-70
Temesvár-Józsefvárosról Karlsbadba és vissza	96-30	68-20	44-30
Franzensbadba vagy Egerbe és vissza	96-30	68-20	44-30
Zsolnáról			
Karlsbadba és vissza	68—	49-60	32-80
Franzensbadba vagy Egerbe és vissza	68—	49-60	32-80

Menetrend június 1-től:

Budapest indul 8 00 reggel 2 45 délután* 10 30 este
Günserndorf 4t Bécs o.-m. á. t. 4t
Prága indul 9 20 este 7 00 reggel 3 26 d. u.
Karlsbad érkezik 4 55 reggel 11 17 délelőtt 7 24 este.

* Az utazó közönség kényelmére a Budapestről délután 2 óra 45 perczkor induló expressvonatonál egy közvetlen kocsi Bécsen át Karlsbadig közlekedik.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

H i r d e t é s e k.

1614. sz. 1888.

(166—3.2)

Hirdetmény.

A nagy. közmunka- és közlekedésügyi m. kir. ministerium f. évi május 7-én, 19572. sz. alatt kelt magas rendeletével a torontáli helyi érdekű vasutak építési céljaira Erneszt-háza község határában szükséges földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelvé, a tárgyalás f. évi június 9-én, d. e. 9 órakor Erneszt-háza községben (község-házánál) fog megtartani.

Felhivatnak tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, mint ahogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás Erneszt-háza község-házánál 15 napi közszemlére kitételek.

N.-Becskeréken, 1888. május 14.

Hertelendy,
főispán.

17051. sz. 1888.

(181—1.1)

Hirdetmény.

Torontálmegye alispáni hivatala részéről ezennel közhírré tételik, miszerint a volt megyei csendőregények felszereléséből fennmaradt fegyverek, kardok, nyereghátpák, szíjjak s más egyéb vas- és faneműek, továbbá egy lakareküzthely és két nagy vasláda f. évi június 8-án, d. e. 10 órakor nyilvános szóbeli árverés útján készpénz fizetés mellett el fognak adni, melyre venni szándékozók ezennel meghivatnak.

N.-Becskerék, 1888. május 25.

Rónay, alispán.

5041. sz. ki. 1888.

(173—3.2)

Arlejtési hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy a városi rendőrség, kézbesítők és hivataloszolók számára az 1888. évre járó és szükségelt nyári ruha és lábbeliek nevezetesen:

31 drb zubbony vitorla vászonból,
31 drb pantalon nadrág vitorla vászonból,

4 drb zubbony gacsi kék posztóból,
4 drb pantalon nadrág I. minőségű szürke Tüffel posztóból,

28 drb sipka finom kék posztóból,
1 drb sipka finom vörös posztóból,
6 drb magyar kalap nemezsből,
31 pár cipő fénymáz bőrből,
4 pár csizma fénymáz bőrből és
28 drb alliszli porteépée,

melyeknek beszerzése céljából f. évi június 11-én, d. e. 9 órája tüzetik ki a városházi épület II. tanácsnoki irodában, melyre arlejtési szándékozók a 10% bántalpenzzel ellátva ezennel meghivatnak.

Az arlejtési feltételek a városi II. tanácsnoki, a mintaruha és szövetek pedig a vár. rendőrkapitányi irodában a hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

N.-Becskerék, 1888. május 22-én.

Polgármester helyett:
Krsztics János,
vár. főjegyző.

Pályázat.

A községi díjnoki állomás az eddigi díjnok elmaradása folytán újra megüresedvén, annak betöltésére a házközösségek megszűntetése idejéig (körülbelül 3 évre) a pályázat ezennel ismét megnyitattik azzal, hogy ezen állomással évi 300 forint fizetés egybe van kapcsolva, és hogy a pályázóknak legalább a magyar és a szerb nyelvet bírnia kell.

A kérvények az alírott előjárásánál f. évi június hó 17-ig benyújtandók.

Kelt Bótoson, 1888. évi május hó 27-én.

(177—1.1)

Az előjáróság.

Jelentés.

Alírottak van szerencsém a t. cz. közönség becses tudására hozni, hogy a Dr. Stassik Ferencz ügyvéd-fele házbán, vár-aljai utca, egy

nyerges- és fénymázoló-műhelyt

ujjonnan berendeztem. — Elkészítik minden e szakmába vágó megrendeléseket gyorsan és jutányosan és kérek szives megbízásokat.

Alázattal

Szűtszner Lajos,

(170—3.2)

nyerges Nagy-Becskeréken.

1244. sz. kig. 1888.

(179—2.1)

Pályázati hirdetmény.

Nagygyörgyfalva községében 988. kgy. 14230/1887. számú törvényhatósági bizottsági határozattal — 400 forint évi fizetés és 60 forint lakbérilletmény mellett rendszeresített segéd-jegyzői állásnak választás útján végleges betöltésére pályázat nyitattik.

A választás 1888. évi június hó 16-án délelőtt 9 órakor fog Nagygyörgyfalva község-házánál megjelteni; pályázni kívánók tehát szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket alírt hivatalnál 1888. június hó 15-ig nyújtsák be.

Nagygyörgyfalva 1888. május 16-án.

Torontálm. helyhatósági biztos.

735. sz. 1888.

(176—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tételik, hogy az államkincstár vhajtatonak, Gaberov Paja és társai melenczei lakosok vhajtást szenvedők elleni 230 forint 24 1/2 kr. tőke, ennek a kifizetésig járó 6% kamatai, 12 forint 95 kr., 10 forint, 3 forint 67 kr. és 33 forint 10 kr. eddigi 5 forint jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett vhajtást szenvedő tulajdonú felvett a n.-becskereki kir. tszék területén fekvő Melencze község 1884. számú tkvben 990. részlet és 771. öi. sz. ház és beltelek 400 forint kikiáltási árban vhajtási árverés útján el fog adni.

Határnapul 1888. évi június hó 21-ik napjának, d. e. 10 órája, Melencze község házánál kitűzött azon hozzáadással, hogy az ingatlanság ezen árverésen esetleg becsáron elul is el fog adni.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes papírban a kiküldött kezébe bántalpenz gyanánt letendő vagy annak a bíróságnál elő-leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elösmervényt átszolgáltattani.

Vevő tartozik a vételért három egyenlő részletekben lefizetni, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másikat 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés nap-jától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bántalpenz az utolsó részletbe beszámítatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tkvnyi hivatalnál és Melencze község-előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagy-becsckereki kir. törvszék tkvi hatóságánál 1888. február 1-én.

Szt. Lukácsfürdő, Budapest.

(Meleg és langyos kén-s-források.)

Izszapfürdők (28—50° R. meleg langzó forrásokkal. Uri-uszoda, női-uszoda, uri-gőzfürdő, külön kád-, porcellán- és márványfürdők stb.)

Ivókut 38° R. (178—1.1)

Gyógyhatványok:

Izszapfürdők: reumatikus bajok, csúz, izzadmányos folyamatok, csont és ízületek bántalmái, bármily eredetű csonthartyalobbok ischias, syphilis, bőrfekélyek és köszvény ellen. U s z o d á k: Anaemia, sápkór, bőrbetegségek és idegesség ellen.

Massage és villamos gyógykezelés.

A 11 hév-forrás 1.168,173 kobláb hévizet szolgáltat minden 24 órában. — Lukácskat a körüllevő szállodákban a fürdőigazgatóság díjtalanul közvetít.

Vendéglő saját kezelésben, olcsó és jó könyvből és italok. Abonement. — Fürdő-orvos: dr. Doctor Frigyes.

A szt. Lukácsfürdő igazgatósága.

Hirdetések

e lap kiadóhivatalához
ezimzendők.

3268. sz. kig. 1888.

(150-1.1)

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kikinda községben üresedésben lévő 700 forint fizetéssel és 150 forint lakbér-átalánnyal ellátott jegyző-segédi;

egy 700 forint évi fizetéssel és 100 forint lakbér-átalánnyal ellátott adókövető és nyilvántartói; és

egy 600 forint évi fizetéssel és 200 forint tisztii általánnyal ellátott rendőrbiztosi állásnak választás útján betöltésére a pályázat ezennel kiíratik és választási határnapul 1888. évi június hó 27-ike kitűzettek.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, kel-lően felszerelt kérvényeiket alírt főszo-lgabíróhoz legkésőbb folyó évi június hó 25-éig benyújtani, mert a később benyújtott folyamod-ványok figyelembe nem vétetnek.

Nagy-Kikindán, 1888. évi május 26-án.

Deschán,
főszo-lgabíró.

Máriaczei gyomorcsöppek.

Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegségetben.

Védjegy.
Főállomásként elvágyhatatlan a gyomorbetegségek, azaz: gyomorhurut, gyomorfájás, homok- és darakegőzők, bélbetegségek, nyálkaképződés, sárgaság, andor se hányás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörbe, azékezők, a gyomornak étellel és italokkal való túlterhelése, gilliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üveges ára használati utasítással együtt 35 kr., kettős palack 60 kr.

Központi szétküldés Brady Károly gyógyszerész által Kremsierben (Mor-tvároság).

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvni! A valódi máriaczei gyomorcsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeléül minden üvegen piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba kell győződjön lennie és a minden üvegen mellette kell használati utasításon meg kell jegyeznie lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Valódi minőségben kapható: **Nagy-Becskeréken:** Kellner József és Menezer L. gyógyszerárban. — **Melenczén:** Lednic.ky J. gyógyszerárban. **Perlaszon:** Laffleur L. gyógyszerárban. **T.-Becsen:** Bizek A. gyógyszerárban. **Német-Czernyán:** Pronievicz Gusztav gyógyszerárban. — **Franyován:** Dimitrievics István gyógyszerárban. (376—52,28)

A felséges királyi család

kedvenc asztali itala
a Carlsbad mellett (155—10.2)

krondorfi savanyuviz.

E savanyuviz, melyhez hasonlítható a monarchiában nincs, páratlan kitűnő ízű tisztán élvezve avagy borral, elgyöjve. Megbízható gyógyhatása a következő betegségeknek: **köhögés és redkedtség, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál, forrolásnál, diphteritissnél, vörheneynél és himlőnél.**

Magyarországi főraktár: SCHWIMMER és KELL czégnél Budapesten.
Főraktár N.-Becskeréken: Schnitzler Lipót urnál.

FEHÉR MIKLÓS

a magy. kir. államvasutak gépgyára vezérügynöke
Budapest, Üllői-ut 25. sz. „Köztelek.“

Ajánlja:
a magy. kir. államvasutak gépgyára. **ban készült hazai viszonyainknak legjobban megfelelő és munkaképesség tekintetében felülmulhatatlan**

6, 8 és 10 löerejű locomobilokat és 48", 54" és 60" vaskerekű gőzcséplőgépeket

kiváló fontosságú szabad. szerkezeti újításokkal, mely utóbbiaknak egy legújabb szerkezet szerint készült példánya a budapesti kereskedelmi muzeumban keresztmetszetben látható; továbbá

2, 2 1/2, 3 és 4 löerejű locomobiljait
a hozzájuk tartozó

pénczélszeges cséplőgépekkel
valamint mindennemű járgányos cséplőgépeket, ered. Mayer-trien-röket, Baker-rostákat, fűkaszalókat, Hollingsworth széna-gereblyéket, a könnyen kezelhető s pontos működésű „Favorita“ gábona-aratógépeket és minden egyéb a legjobbaknak bizonyult és solid szerkezetű mezőgazdasági gépeket a legjutányosabb árak mellett.

(165—12.2) **Árjegyzékek ingyen és bérmentve.**

!Pénz!

földre és házakra a legolcsóbb kamatok mellett
a legkisebb összegtől a legmagasabbig
közvetítetik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors körösztulvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgálak minden e szakmába vágó fölvilágosítással bérmentve.

Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magán sorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nemkülönbön mindennemű szelvények beváltására.

Igérvények minden húzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.
Első nagy-becsckereki váltó- és bizományi üzlet
L. Kadelsburger.

(51—11)